

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 2

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 598 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 29-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Ilm-fanga baxshida umr Baxtiyor Islamov	8
Kichik biznesni rivojlantirishda “yashil” iqtisodiyotni keng tatbiq qilishning ahamiyati Gulnora Abdurahmonova Kalandarovna, Sanjar Baxodirovich G’oipnazarov	10
Brand Capital as a Determinant of Institutional Prestige and Student Choice in the Higher Education System ... Zufarova Nozima Gulamiddinovna	16
Inson va atrof-muhit dialektikasi: nomutanosiblik ko’rsatkichlari va ekologik muammolar Butaboyev Maxammadjon Tuychiyevich, Maxmudov Nosir Maxmudovich	24
Yashil budjetlashtirish va uni O’zbekistonda joriy etish istiqbollari Meyliev Obid Raxmatullayevich, Gofurova Kamola Xayrulla qizi	30
Iqtisodiyotda ta’lim va fan integratsiyasining asosiy yo’nalishlari Yormatov Ilmidin Toshmatovich	35
Transport vositalari va yo’llar turizm transport infratuzilmasini rivojlantirishning muhim omilidir Aqzamov Shaxboz Akmalovich	39
Bank xizmatlarini raqamlashtirish orqali samaradorligini oshirish A. X. Salamov	44
Biznes-reja baliqchilik xo’jaligi rivojlanishi uchun asos sifatida Dosmurotova Shaxista Kengashovna	48
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog’liqligi Axmediyeva Aliya Toxtarovna	55
Turizmni rivojlantirish imkoniyatlari Ziyadullayev Ilhom Narkabilovich	63
Tijorat banklari depozit operatsiyalari samaradorligini oshirish muammolari va ularni bartaraf etish yo’llari Shamsiyev Nodir Muratovich	67
Hududlarni rivojlantirishda xorijiy investitsiyalarning samaradorligini oshirish masalalari Shagazatov Oybek bahodirovich	72
Hududlar biznes muhitini rivojlantirish va samarali boshqarish yo’nalishlari Davlatov Sanjar Abdimannonovich	76
Ijtimoiy rivojlanish xulq-atvor paradigmasida yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishning nazariy asoslari Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	80
Korxonalar innovatsion faoliyatida raqamli transformsiyaning muhim yo’nalishlari Yuldasheva Kamola Miraliyevna	84
O’zbekistonda agroturizmni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Buxoro viloyati misolida) Yoriyeva Farangiz Murodillayevna	89
Innovatsion tadbirkorlik muhitini kompleks baholashda xalqaro tashkilotlar tajribasi Nazarova Umida Avazovna	94
Turizm faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish samaradorligini oshirishning ayrim usullari Mirzaxodjayev Alisher Botirovich	98
Globalashuv sharoitida transchegaraviy suv resurslardan samarali foydalanishni boshqirish Mirzayev Musurmon Umidullayevich	103
Surxondaro viloyati iqtisodiyotida kichik biznes va tadbirkorlikning o’rni va ahamiyati Fayziyeva Aziza Azamat qizi	108
Ta’lim muassasalarida xarajatlarni moliyaviy nazorat etishning samaradorligi tahlili Eshonqulov Davlatjon Rajabboyevich	113
Ta’minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi	119
Blokcheyn texnologiyasida xavfsizlik masalalari Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	123
Развитие цифровой трансформации банковского сектора Республики Узбекистан Абдурахманова Матлуба Махамдаминовна	129

Asosiy fondlarni hisoblash va baholash usullarini takomillashtirish istiqbollari.....	135
Rixsimbayev Odiljon Qobiljonovich	
Marketingda tovar harakati tizimini optimallashtirish va modellashtirish	141
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Kamola Abdujabborovna Pardayeva	
Iqtisodiy rivojlanish uchun strategik taqsimlash strategiyalari:	
Investitsion Fond Portfellarning qiyosiy tahlili.....	148
Sultonboeva Munira bahodirovna	
Soliq munosabatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati: ilmiy-nazariy qarashlar.....	154
Axrorov Zarif Oripovich, Saidmurodov Feruz Sodiqjon o'g'li	
Взаимосвязь инвестиционной стратегии с оценкой эффективности инвестиционного проекта	159
С. С. Алиева, А. Назаров	
Erkin iqtisodiy zonalarining faoliyati va boshqaruv mexanizmini takomillashtirish.....	167
Sheraliyeva Saida Azatovna	
Xizmat safari xarajatlari hisobining huquqiy asoslari	170
Ergashev Sarvar Xudoynazarovich	
Инклюзивное образование и его особенности.....	175
Зайнутдинова Умида Джалоловна	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	179
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Mamlakatda soliq qarzdorligi vujudga kelishining asosiy sabablari va ularni qisqartirish yo'llari.....	184
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li	
Mulk qiymatini baholash tushunchasi, baholash obyektlari, baholanadigan qiymat turlari.....	188
Izbosarov Boburjon Bahriddinovich, Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta xizmatlarining zamonaviy transformatsiyasi.....	193
G. Adilova	
Biznes subyektlarida samaradorlik masalalarini o'yinlar nazariyasi usuli bilan baholash.....	197
Mardiyev Nurali	
Yengil sanoatda "lean production" konsepsiyasini tatbiq etishning amaliy jihatlar.....	203
Yaxyayeva Inobat Karimovna	
Soliq salohiyatini baholash usullari va ularning tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga ta'siri tahlili	207
Borotov Sharofiddin Jumaqul o'g'li	
Ko'chmas mulk bozorini baholashning institutsional asoslari	213
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm xizmatlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	221
Amriyeva Shaxzoda Shuxratovna	
O'zbekistonning bank-moliya tizimi hamda unda Islom moliyasi	
instrumentlarini jalb etishdagi joriy tendensiyalar	226
Eshimov Alisher Dasmurodovich	
Tashqi savdoda notarif usullarni qo'llashning iqtisodiy oqibatlarini aniqlash	
metodologiyasi (rivojlangan davlatlar tajribasi).....	234
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Reklama xizmatlari va uning subyektlar samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari.....	240
Rabbimov Elbek Abdulloyevich	
Ijtimoiy siyosatni amalga oshirishda sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirish asoslari	245
Imonqulov Nuriddin Qo'shmon o'g'li	
Tijorat banklari biznes ekotizimini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	250
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
Majburiy tibbiy sug'urtaning vujudga kelishi va o'ziga xos xususiyatlari.....	256
Kenjayev Soxib Sayfiyevich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy soliq ma'murchiligini joriy etish orqali budjet-soliq siyosati	
samaradorligini yanada oshirish.....	260
Yuldasheva Shaxnoza Xojiakbar qizi	
Jahon iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida derivativlar bozorining roli	266
Shokirov Mirkamol Mirolim o'g'li	
Boshqaruv hisobida mas'uliyat markazlarini tashkil etish masalalari.....	274
Sobirov Otabek Olimjonovich	

Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari	277
Kultayev Farxod Shavkatovich	
Tijorat banklari foydasi va rentabillik ko'rsatkichlariga ta'sir etuvchi omillar tahlilini takomillashtirish	281
Normo'minov Temurbek Sheraliyevich	
O'zbekiston Respublikasida tijorat banklari aktivlar sifatini oshirish yo'llari	284
To'ychiyev Otabek Shamshiyevich	
Venchur kapitalining mohiyati va O'zbekistonda venchur tizimini rivojlantirishning institutsional asoslari.....	288
Tadjibayeva Nigora Gulomjonovna	
Innovatsiyalar: zamonaviy iqtisodiyot uchun innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash zarurati.....	293
Malikova Dilrabo Muminovna, Tursunov Jahongir Ulug'bek o'g'li	
Budjet daromadlarining shakllanishida egri soliqlarning ta'sirini ko'p omilli ekonometrik modellashtrishda tahlil qilish.....	297
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida investitsion jozibadorlikni oshirish yo'llari	302
Abdullayev Boburjon Akbaraliyevich	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	306
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	310
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	314
O. U. Shomurodov, A. A. Suyarov, Z. U. Uroqov, J. S. Urazov, A. T. Ablahatov	
Ways to Use the Experience of Foreign Countries in Creating a Beneficial Business Environment for Entrepreneurship And Improving Taxation	319
Mukhlisa Ikramova	
Aholi turmush darajasini oshirishda moliyaviy savodxonlikning o'rni va iqtisodiy rivojlanishga ta'siri	325
Yusupov Muhammadali Soxib o'g'li, J.D. Xojiyev	
Temir yo'l sanoat korxonalarida ijtimoiy-mehnat munosabatlarini boshqarish bo'yicha xorijiy tajriba.....	329
Kadirova Sharofat Amonovna	
Механизм внедрения аутсорсинговой деятельности в АО “Ўзтемирйўлийўловчи”	332
Н. Э. Кахарава	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish investitsiyalarni jalb qilishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	337
Sharipov Bobur Anvar o'g'li	
“STEKLOPLASTIK” MJCHning bozordagi strategik holatini tahlil qilish	342
Musyeva Shoira Azimovna	
Agrar sektorda ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarishning nazariy masalalari	348
M. Sh. Nazarova, Z. S. Kazakova	
Methodological Foundations of Bank Lending and Classification of Factors Affecting the Features of Obtaining Loans.....	353
Raxmanova Laylo bahodirovna, A. Karimova	
Agrosanoat klasterlarda tovar-moddiy zaxiralar samaradorligini KPI orqali baholash uslubiyati.....	357
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich	
Faol tadbirkorlar faoliyatida kambag'al oilalarni iqtisodiy-ijtimoiy holatini yaxshilash imkoniyatlari.....	362
Salamov Ibrohim, Nazarova Maryam Sharifovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna, Jonibekov Faxriddin Beknazarovich, Kudratov Rizo Turdibayevich, Ulmasova Oygul Baxtiyorovna, Xamdamova Nasiba Ablakulovna, Xudayberdiyeva Ma'rifat Umarovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar strategiyasi tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	369
Tursunova Shaxnoza Farxod qizi	
Процессы цифровизации АО “Hududgazta'minot”	373
Хусанов Кахрамон Нишонович	
O'zbekistonda aholi turmush darajasini oshirish yo'llari.....	378
Abdullayeva Madina Kamilovna, Eldorbekov G'ofurbek Iskandarbek o'g'li	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik subyektlari uchun kredit tizimini takomillashtirish mexanizmi.....	381
Bobayev Isroiljon Abdinabiyeich	
Mamlakatga jalb qilingan xorijiy kapitalning tovarlar va xizmatlar importi salohiyatiga ta'sirini ekonometrik modellar bilan baholash.....	386
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	

O'zbekistonda bank xizmatlari raqobatbardoshligini baholash mazmuni va o'ziga xos xususiyatlari.....	394
Sh. Madraimov	
Kapital bozorida sug'urta kompaniyalar institutsional investor sifatida	397
Xasanova Lola Mamasharifovna	
Yangi O'zbekiston strategiyasida institutsional islohotlarni yanada chuqurlashtirish va ko'p funksiyali raqamlashtirishning ilmiy asoslari	400
B. B. Berkinov	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirish mexanizmlari.....	409
G'afurov Umidjon Bahodir o'g'li	
Rivojlangan mamlakatlarda keksa fuqarolarning bandligini oshirish kam ta'minlangan aholi qatlamini qo'llab-quvvatlash usuli sifatida (Yaponiya tajribasi misolida).....	413
Karimov Bekzodjon Ilxomovich	
Tashqi savdoni oshirishda boj-tarif siyosatini takomillashtirish mexanizmlari	420
Pardayev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
Финансы или корпоративные финансы	426
Уринов Бобур Насиллоевич	
In Ensuring Economic Development in the Country Green Economy and its Features	432
Akhunova Shakhistakhon Nomonjanovna, Abdusattorova Mokhirabonu Abdugoppor kizi	
Tijorat banklarining investitsiya faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari	437
Jo'rayev O'ktam Panji o'g'li	
Сокращение уровня бедности в Узбекистане.....	443
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
Paxtachilik sohasida ishlab chiqarish jarayonlari samaradorligini oshirishning innovatsion yechimlari va uning foydaga ta'sirini baholash	448
S. B. Inoyatov	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar bilan ishlash amaliyotidagi muammolar va ularni barataraf etish yo'llari	453
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
Mahalliy budjet daromadlarining nazariy va ilmiy asoslari	460
O'lokulova Feruza Mansurovna	
Kambag'allikni qisqartirish – aholi turmush farovonligini ta'minlashning muhim omili	463
Usmanov Baxodir Baxtiyorovich	
Raqamli marketingni rivojlantirish zaruriyati	469
Xalmuxamedova Zebaxon Babaxanovna	
Tijorat banklari o'rtasidagi raqobatni rivojlantirish orqali fond bozorida aksiyalar narxini barqarorligini ta'minlash istiqbollari	473
M. Yuldosheva	
Konchilik sanoati korxonalarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish mexanizmlarining ilmiy-nazariy asoslari	480
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekistonda banklar moliyaviy xizmatlari va ular sifatining amaldagi holati tahlili	487
Mirzayev Mirza Abdullayevich	
Oliy ta'lim muassasalarining iqtisodiy samaradorlikning raqobatbardoshligini institutsional tahlil qilish mexanizmi.....	492
Saydullayeva Saodat Abdumajidovna	
Integrasiya sharoitida to'qimachilik sanoatining rivojlanishi	499
Ziyayeva Muhtasar Mansurdjanovna	
Auditorlik tekshiruvini tashkil etish va o'tkazish jarayonlarini takomillashtirish	503
Karamatova Noiba Husnitdinovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	510
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Экономическое сознание и экономическое мышление: теоретический анализ.....	517
Пардаев Мамаюнус Каршибаевич, Мухаммедов Мурод Мухаммедович	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklari tomonidan qurilish korxonalarini kreditlashni takomillashtirish yo'llari	522
Sultanov Baxram Begdullayevich	

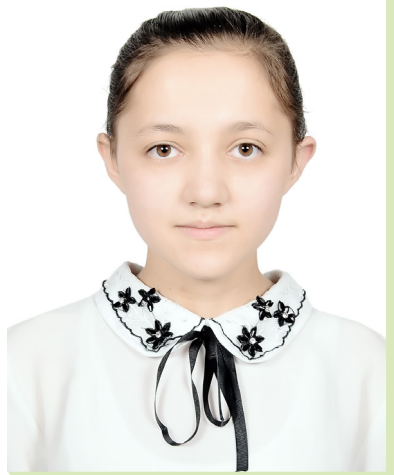
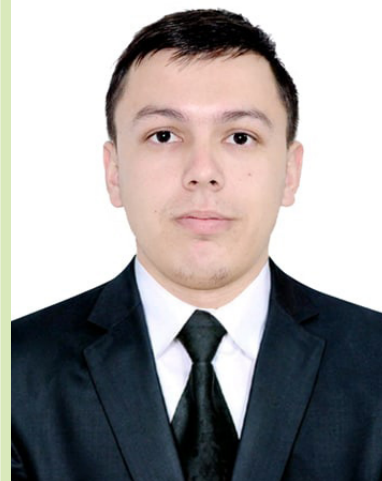
Роль искусственного интеллекта в современных технологиях медиаобразования в высших учебных заведениях.....	526
Самигова Гуландом Абдужаббаровна	
Talabalarga moliyaviy yordam dasturlari va ularning ta'lim sifatiga ta'siri	534
Mirzayeva Muhlisa Ubaydullo qizi	
Mintaqaviy investitsion jozibadorlik va investitsion siyosat: nazariy talqin	539
Muminov Akmal Tulkunovich	
Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida oliy ta'lim tizimining ta'siri	543
Nasimov Adiz Azamat o'g'li, Baxtiyorova Jasmina Jasurovna, Axrorov Zarif Oripovich	
Respublikada fermer xo'jaliklarga xizmat ko'rsatishni rivojlantirish va agroxizmatlar bozorini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash imkoniyatlari	548
Shukurov Ilxom Safarboyevich	
Turli mamlakatlarda oliy ta'limni moliyalashtirish yo'llari	555
Umarova Moxigul Maxmayunus qizi	
Dehqonchilikni innovatsion asosda rivojlantirishning xorijiy tajribasi	560
Yuldashev G'iyos Turabekovich	
Tijorat bank xizmat turlarini islomiy bank xizmatlari orqali rivojlantirish istiqbollari	564
Bayjanova Gozsal Sarsengaliyevna	
Qishloq xo'jaligi mahsulotini baholash va hisobga olishning uslubiy jihatlarini takomillashtirish	570
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Секреты интересного урока в начальной школе	577
Гараева Олеся Владимировна	
Iqtisodiyotni barqaror rivojlanishda yashil iqtisodiyotning o'rni	580
Ibragimova Gulchehra Toxirovna	
Mahsulot va xizmatlarni raqamli transformatsiyasini amalga oshirish algoritmi	584
Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, Bobojonov Azizjon Babaxanovich, Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekiston Respublikasining soliq tizimi mamlakatda yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish vositasi sifatida	591
Nabiyev Feruz Nurmurodovich	

MAMLAKATNI IJTIMOIIY-IQTISODIY TARAQQIYOTIDA OLIY TA'LIM TIZIMINING TA'SIRI

Nasimov Adiz Azamat o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali magistranti

Baxtiyorova Jasmina Jasurovna

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali talabasi

Axrorov Zarif Oripovich

PhD, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali dotsenti

Annotatsiya: Oliy ta'limni moliyalashtirish jamiyatda muhim ahamiyat kasb etishini e'tirof etgan holda mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida oliy ta'lim tizimini va uni moliyalashtirishni asosiy masala deb ta'kidlash lozim. Mazkur maqolada oliy ta'limni moliyalashtirish zarurligi, mamlakatimizda oliy ta'lim tizimining o'rni va moliyalashtirish tahlili, shuningdek, sohani moliyalashtirishni takomillashtirish bo'yicha taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: oliy ta'lim, moliyalashtirish, ijtimoiy soha, byudjet xarajati.

Abstract: Recognizing that the financing of higher education is of great importance in society, it should be noted that the higher education system and its financing are major issues in the socio-economic development of the country. This article presents the need for financing higher education, the role of the higher education system in our country and an analysis of financing, as well as proposals and recommendations for improving the financing of the industry.

Key words: higher education, financing, social sphere, budget expenditures.

Аннотация: Признавая, что финансирование высшего образования имеет большое значение в обществе, следует отметить, что система высшего образования и ее финансирование являются основными вопросами социально-экономического развития страны. В данной статье представлены необходимость финансирования высшего образования, роль системы высшего образования в нашей стране и анализ финансирования, а также предложения и рекомендации по совершенствованию финансирования отрасли.

Ключевые слова: высшее образование, финансирование, социальная сфера, бюджетные расходы.

KIRISH

Ma'lumki, har bir mamlakatning yuksalishi, rivojlanishi yoki inqirozga yuz tutishi o'sha mamlakatdagi ta'lim tizimining qay darajada rivojlanganligiga bog'liqdir. Hozirda yangilanayotgan jamiyat uchun hamda erkinlashayotgan iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy munosabatlar uchun avvalo shu sifatlarga mos tarzda faoliyat ko'rsatishga qodir ta'lim tizimi zarur. Shuning uchun ham ta'lim tizimi O'zbekistan Respublikasi ijtimoiy taraqqiyoti sohasida ustuvor deb e'lon qilingan.

Hozirgi kunda ayniqsa yoshlar orasida oliy ma'lumotga ega bo'lish juda ham dolzarb bo'lib bormoqda. Oliy ma'lumotga ega bo'lishda bo'lajak mutaxassislar oldinda juda ham ko'p imkoniyatlarga va qiyinchiliklarga duch kelishadi. Ko'p hollarda akademik karyerada to'siq bo'ladigan muammo moliyaviy masala hisoblanadi. Oliy ta'lim olish narxi oshib borar ekan, akademik tajribani oshirishda moliyaviy muammoni to'g'ri boshqarish muhim omil bo'lib qolaveradi.

Talaba kreditlari, grantlar, stipendiyalar va boshqa shu kabi moliyaviy yordam variantlari talaba uchun o'zining akademik tajribasini oshirishga katta hissa qo'shishi mumkin. Bundan tashqari o'quv oshishi ta'sirini muhokama qilish, ta'lim xarajatlarini budjetlashtirish va boshqarish strategiyalarini o'rganish imkoniyati paydo bo'lmoqda. Shu bois oliy ta'limni moliyalashtirish tizimini takomillashtirish orqali talabalarda vujudga keladigan moliyaviy muammoni hal qilishni taqozo etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Ta'lim muassasalarini budjetdan va budjetdan tashqari fondlardan moliyalashtirish mablag'larining tarkibi va manbalari o'rni va ahamiyatini nazariy va amaliy jihatlar, unga ta'sir etuvchi omillar hamda ularni joriy etish masalalari bir qator iqtisodchi olimlar tomonidan tadqiq etilgan.

Jumladan, amerikalik olim G. Abuselidze dasturiy byudjetlashtirish tushunchasi oliy ta'lim muassasasi byudjetini bevosita rejalashtirish jarayonlaridan kelib chiqadigan maqsadlarga yo'naltirish imkonini beradi. Muayyan hodisaning moliyaviy resurslari va ishlab chiqarilgan natijalar o'rtasidagi sabab-oqibat bog'liqligi dastur formatida juda aniq keltirilishi kerak, bu yaxshi moliyaviy boshqaruv uchun zaruriy talabdir. Bundan tashqari, dastur byudjeti moliyalashtiriladigan dasturlarni faqat tashkiliy elementlari bo'yicha emas, balki ularning natijalari asosida baholash imkonini beradi [1].

Akademik O.T. Bogomolov o'z asarlarida "Ta'lim muassalari millatning intellektual, ma'naviy madaniyati har qachongidan ham ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning asosiy omiliga aylanib bormoqda. Aholining yetarli darajada umumiy madaniy darajasiz modernizatsiyani amalga oshirish mumkin emas" deya ta'kidlaydi [2].

P.Nair va D.Kumarlar fikricha, oliy ta'limni moliyalashtirishni nazorat qiluvchi mustaqil tartibga soluvchi organ bo'lishi kerak. Moliyaviy operatsiyalarni nazorat qiladigan va moliyalashtirish faqat nufuzli tashkilotlarga berilishini ta'minlaydigan va ushbu tashkilotni taniqli ta'lim xodimlari boshqarishi kerak. Shunday qilib, ular ham moliyachilar, ham talabalar manfaatlarini himoya qilishlari mumkin [3].

Rossiyalik olim P.S. Kuzminnig an'anaviy ravishda ta'lim, asosan, davlat manfaatlarini sohasi hisoblanadi, chunki aynan davlat ushbu sohani shakllantiradi, uning faoliyat ko'rsatish shartlarini va rivojlanishning asosiy yo'nalishlarini belgilaydi, uning faoliyatini davlat resurslari bilan ta'minlaydi [4].

Iqtisodiyot bo'yicha Nobel mukofoti sovrindori G.S.Bekker o'z nazariyasida intellektual kapitalga ham davlat, ham xususiy sarmoyalarni amalga oshirish iqtisodiy zarurat ekanligini asoslab bergan. Uning fikricha, fuqarolarning ta'limiga, tibbiyotga va kadrlarni to'ldirishga yo'naltirilgan ijtimoiy dasturga sarmoyalar kiritish-bu yangi texnologiyalarni yaratishga sarmoya kiritish bo'lib, faqat kelajakda katta foyda keltirishi mumkin degan g'oyani ilgari surgan [5].

Mustaqil tadqiqotchi G.X. Karilbayevaning fikriga ko'ra, umuman olganda, davlat bozoriga asoslangan ta'limni moliyalashtirish modeli shaxsni o'rganishda muvaffaqiyat qozonishga undaydigan strategiyalarni talab qiladi. Moliyaviy resurslar umumta'lim muassasalari faoliyati samaradorligini oshirishga sarflanadi. Bunday sharoitda ta'lim muassasasi ijtimoiy ziddiyatlarni kamaytirishga hissa qo'shadigan tuzilma sifatida qaraladi [6].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologiyasi sifatida ta'lim muassasalarini byudjetdan va budjetdan tashqari moliyalashtirish mablag'larining tarkibi va manbalari bo'yicha mavjud bo'lgan ilmiy tadqiqotlarni o'rganish, qiyosiy solishtirish, statistik ma'lumotlarni o'rganish va iqtisodiy jihatdan taqqoslash va tahlil qilish, mantiqiy fikrlash, ilmiy abstraktsiyalash, ma'lumotni guruhlash, analiz va sintez, induksiya va deduksiya usullaridan keng foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirishda bir qator natijalarga erishish nazarda tutilgan vazifalar qatoriga quyidagilarni alohida e'tirof etish lozim:

- oliy ta'lim muassasalarining akademik mustaqilligi ta'minlanishi;
- oliy ta'limning investitsiyaviy jozibadorligi oshiriladi, xorijiy ta'lim va ilm-fan texnologiyalari jalb etilishi;
- oliy ta'lim muassasalari infratuzilmasi va moddiy-texnik bazasi, shu jumladan xalqaro moliya institutlarining imtiyozli mablag'larini keng jalb qilish hisobiga yaxshilanishi, ularni bosqichma-bosqich o'zini o'zi moliyalashtirish tizimiga o'tkazilishi va moliyaviy barqarorligi ta'minlanishi va boshqalar [7].

O'rta maxsus ta'limdan keyingi ta'lim inson va millat uchun, kelajakdagi iqtisodiy barqarorlik uchun muhimdir. Afsuski, ikki yoki to'rt yillik oliy ta'lim muassasasida o'qish uchun yuqori xarajat past va o'rta daromadli talabalarni ilmiy darajaga erishishdan to'xtatib qo'yishi mumkin. Talaba oliy ma'lumot olish imkoniyatini yaratish uchun bir qator moliyaviy qarorlar qabul qilishiga to'g'ri kelishi mumkin. Quyida nima uchun Oliy ta'limga ega bo'lish yoki uni moliyalashtirish muhimligi haqida bir nechta sabablar keltirilgan.

- **Avvalo imkoniyatlardan foydalanish ya'ni:** oliy ta'lim turli xil keng imkoniyatlar, martaba istiqbollari, daromad olish salohiyatini oshirish, maxsus bilim va ko'nikmlarga ega bo'lishga imkoniyat eshiklarini ochadi. Maqsadli moliyalashtirish iqtisodiy holatidan qati nazar shaxslarning ushbu imkoniyatdan foydalanishini ta'minlaydi.
- **Ijtimoiy faollik:** oliy ta'limni moliyalashtirish ijtimoiy faollikni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Bu orqali iqtisodiy holati tang holatidagi odamlarga kambag'allik siklini buzish uchun imkoniyat beradi, chunki ta'lim ularni qoniqarli va yaxshi martabaga erishish uchun zarur bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlaydi. Keyinigisi iqtisodiy o'sish va innovatsiyalar: bunda yuqori malakali ishchi kuchi iqtisodiy o'sish va innovatsiyalarga o'z hissasini qo'shadi. Oliy ta'limni moliyalashtirish texnologik yutuqlarni, tadbirkorlikni, samaradorlikni oshirishga qodir bo'lgan malakali mutaxassisni yetishtirish imkonini beradi, bu esa rivojlanayotgan va rivojlangan iqtisodiyot uchun juda muhim hisoblanadi.
- **Global raqobatbardoshlik:** Global rivojlanish yuqori bo'lgan dunyoda davlatlar raqobatbardoshlikni saqlab qolish uchun oliy ma'lumotli va yuqori malakali ishchi kuchiga muhtoj. Oliy ta'limni yetarli darajada moliyalashtirish orqali mamlakatning murakkab muammolarini hal qilish va turli sohalardagi yutuqlarga hissa qo'shish uchun malakali ishchi kuchini qo'llab-quvvatlash orqali raqobatbardosh ustunligini saqlab qolishni ta'minlaydi.
- **Madaniy va intellektual rivojlanish:** oliy ta'lim faqatgina kasbiy tayyorlashdan iborat bo'libgina qolmay madaniy intellektual taraqqiyotni rag'batlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. U tanqidiy fikrlashni, ijodkorlikni, dunyoni chuqurroq anglashni rag'batlantiradi va butun jamiyatni boyishiga hissa qo'shadi.
- **Tadqiqot va innovatsiyalar:** Universitetlar tadqiqot va innovatsiyalar driveri hisoblanadi. Oliy ta'lim muassasalarini yetarli darajada moliyalashtirish turli fanlar bo'yicha ilmiy kashfiyotlar, texnologik yutuqlar va muvaffaqiyatga olib keladigan tadqiqot tashabbuslarini qo'llab-quvvatlaydi. Bu esa o'z navbatida muammolarni hal qilish va hayot tarzini yaxshilash orqali jamiyatga foyda keltiradi. Shuningdek, oliy ta'limni moliyalashtirish uzluksiz ta'lim madaniyati uchun zamin yaratadi. Oliy ta'lim olish uchun moliyaviy imkoniyatlarga ega bo'lgan shaxslar o'z hayoti davomida o'qishni davom ettirish, o'zgaruvchan sharoitlarga moslashish va dinamik rivojlanayotgan mehnat bozorida dolzarbligi saqlanib qolish imkoniyatlari mavjud.

Hozirgi moliyaviy holatda ko'plab rivojlangan mamlakatlar oliy ta'limni moliyalashtirish-dagiko'tarilish va bosimni hisobga olgan holda o'zgarishlarga yuz tutmoqda. Bir necha mamlakatlarda o'quv to'lovlari va boshqa moliyalashtirish manbalari oshirildi.

O'quv to'lovlari oliy o'quv yurtlari oliy ta'limni moliyalashtirish uchun mablag'yig'ish-ning asosiy vositasi sifatida qaraydigan bo'lsak, o'quv to'lovlari mavjud bo'lgan oliy ta'lim tizimlarida oliy o'quv yurtlari tomonidan qo'yiladigan boshqa to'lovlar, masalan, laboratoriya to'lovlari, kerakli kitoblar va materiallar talabalar tomonidan to'lanadigan asosiy xarajalar hisoblanadi. Talabalar tomonidan to'lanadigan to'lovlar oliy ma'lumotli kadrlar tayyorlashda davlat xarajatlarini kamaytirishga yordam beradi va shu bilan ularga tizimni kengaytirish hamda davlatni ortiqcha mas'uliyatdan ozod etadi, davlat faqat nazoratni amalga oshiradi. Ba'zi OTMlari talabalardan katta miqdorda daromad qilishadi va bu daromadlarni yuqori darajada taqsimlab, talabalarga yo'naltiradi va talabalar ehtiyojlariga javob beradigan bo'lishini hisobga olishadi. Bu esa asta-sekin yaxshilangan ta'limga olib keladi.

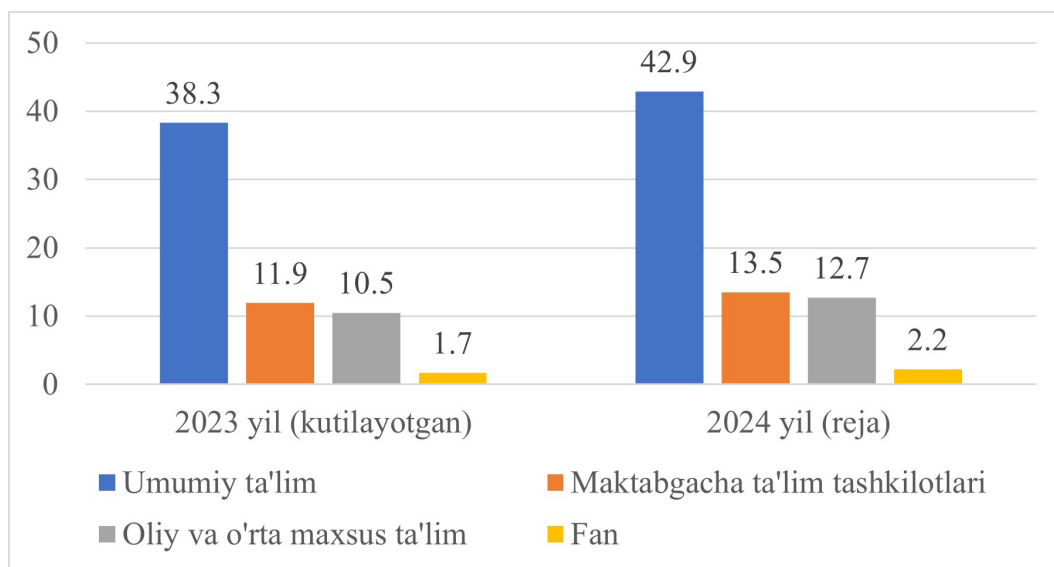

Hozirgi bozor iqtisodiyoti talabidan kelib chiqib, oliy ta'lim muassasalarida moliyalashtirishning byudjet mablag'lari bilan birga o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar mustaqil shakllantirilishi qonuniy jihatdan mustahkamlandi hamda oliy ta'lim muassasalarining nafaqat davlat budjetidan moliyalashtirilgan budjet mablag'lari balki budjetdan tashqari, jumladan, to'lov-kontrakt mablag'lari bo'yicha shaxsiy g'azna hisob varaqlarida yuritilib kelinmoqda.

Oliy ta'lim muassasalarida mavjud moliyaviy resurslardan samarali foydalanish orqali xalqaro talablarga javob beradigan raqobatbardosh kadrlar tayyorlovchi sifatli oliy ta'lim tizimini yaratish uchun quyidagi choralarni ko'rish rejalashtirilmoqda:

- a) bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari sonini qayta ko'rib chiqish. Bunda:
 - xalqaro amaliyotga muvofiq o'quv dasturlari va dars berish uslubiyatini talabalarning mustaqil bilim olishini rivojlantirishga qaratgan holda, oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklarini optimallashtirish;
 - mutaxassislikka oid bo'lmagan fanlarni maqbullashtirish, tor mutaxassislik bo'yicha fanlar va amaliyot soatlarini ko'paytirish;
 - xorijiy tajribadan kelib chiqib o'quv dasturlarida auditoriya mashg'ulotlarini kamaytirish hisobiga talabalarning mustaqil tayyorgarlik ko'rish ulushini oshirish.
- b) masofaviy ta'lim shakllarini joriy etish hisobiga talabalar uchun ochiq ta'lim resurslari va onlayn-kurslarni ko'paytirish. Bunda:
 - masofaviy o'qitish unsurlarini kunduzgi ta'lim talabalari uchun o'quv kursining ayrim fanlarini o'qitish shaklida, shuningdek, ta'lim kursi yakuni bo'yicha tegishli bakalavr va magistratura diplomlari beriladigan alohida mustaqil o'quv kurslari uchun integratsiya qilish ^[8].

Yuqoridagilardan kelib chiqib, 2024-yilda Davlat budjetining jami ta'lim va fan sohasi xarajatlari 71,3 trln so'm miqdorida yoki Davlat budjeti jami xarajatlarining 22,8 foizini hamda 2023-yilgi kutilayotgan ijroga nisbatan 14,3 foiz ko'p mablag' rejalashtirilmoqda (1-rasm).

1-rasm: 2023-2024-yillarda ta'lim xarajatlari ^[8]

Ta'kidlash joizki, 2023-2024-yillarda ta'lim xarajatlari tarkibida oliy ta'lim xarajatlari ham o'sish tendensiyasiga ega.

Mamlakatimiz ta'lim sohasiga qaratilayotgan xarajatlarning aksariyat qismi davlat budjeti mablag'lari hisobidan moliyalashtirilmoqda. Asta-sekinlik bilan mamlakatda innovatsion iqtisodiyotning taraqqiy etishi, aholi daromadlarining oshishi va ta'lim tizimi inson hayotidagi o'rnining oshib borishi mamlakatda ham asta – sekinlik bilan davr talablariga javob bera oladigan davlat ta'lim muassasalari bilan bir qatorda xususiy ta'lim muassasalari ham tashkil topib bormoqda. Bu o'z navbatida, bevosita raqobatni kuchayishiga, davlatning ta'limga ajratayotgan mablag'larini kamayishiga hamda yangi moliyalashtirish manbalarini izlab topishga olib kelmoqda.

Bizningcha, zamonaviy shart-sharoitlardan kelib chiqib ta'lim muassasalarida iste'molchilarning ehtiyojlarini, jamiyatning uzoq muddatli manfaatlarini va o'z ehtiyojlarini hisobga olgan holda ijtimoiy marketing strate-

giyasini qo'llashning asosiy vazifalari sifatida tashkilotning ilgari foydalanilmagan zaxiralarni aniqlash, ularni bozor talabi dinamikasi va sig'imiga moslashtirish, ijobiy imijni yaratish va mustahkamlab borish bilan birga quyidagi daromadlar (sarf-xarajatlarni qoplash) manbalarini diversifikatsiyalash lozim.

Umuman olganda, davlat bozoriga asoslangan ta'limni moliyalashtirish modeli shaxsni o'rganishda muvaffaqiyat qozonishga undaydigan strategiyalarni talab qiladi. Moliyaviy resurslar umumta'lim muassasalari faoliyati samaradorligini oshirishga sarflanadi. Bunday sharoitda ta'lim muassasasi ijtimoiy ziddiyatlarni kamaytirishga hissa qo'shadigan tuzilma sifatida qaraladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Oliy ta'lim muassasalarining moliyaviy mustaqilligi va barqarorligini ta'minlash, moddiy-texnik ta'minotini mustahkamlash bo'yicha quyidagi tadbirlar amalga oshiriladi:

- oliy ta'lim muassasalarini bosqichma-bosqich o'zini o'zi moliyalashtirish tizimiga o'tkazish, moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, mehnatga haq to'lash tizimini takomillashtirish, moliyalashtirishning samarali va shaffof mexanizmlarini joriy etish;
- iqtisodiyot tarmoqlarining kadrlarga bo'lgan ehtiyojlarini inobatga olgan holda, shuningdek, istiqbolda oliy ta'lim muassasalarining reytingi va o'z xarajatlarini qoplash darajasidan kelib chiqib bakalavriat ta'lim yo'nalishlari (magistratura mutaxassisliklari) bo'yicha to'lov-kontrakt miqdorlarini mustaqil belgilash tizimiga bosqichma-bosqich o'tish;
- oliy ta'lim muassasalarining ta'lim xizmatlari eksporti va qo'shimcha xizmatlar ko'rsatishga doir faoliyatini rivojlantirish va boshqalar.

Mamlakatimizning iqtisodiy rivojining yuqori sur'atlarini saqlab qolish, miqdor ko'rsatkichlar bilan bir qatorda taraqqiyotning sifat ko'rsatkichlariga erishish maqsadida turli jalb etilmagan omillar va zaxiralarni izlab topish va joriy etishimiz, shu jumladan oliy ta'lim tizimini optimal moliyalashtirish manbalarini izlab topish davr talabi bo'lib qolmoqda.

Foydalanilga adabiyotlar ro'yxati:

1. Abuselidze, G. (2022, June). Financing Higher Education: New Challenges, Incentives and Opportunities. In IOP Conference Series: Earth and Environmental Science (Vol. 1026, No. 1, p. 012066). IOP Publishing.
2. Богомолова, О. Ю. (2020). Влияние мотивационно-ценностной направленности студентов на готовность к будущей профессиональной деятельности. Образование личности, (3-4), 86-93.
3. Nair, P., & Kumar, D. (2004). The Financing of Higher Education—A Broader View. ICFAI Journal of Infrastructure, 03 (04), 21-34.
4. Кузьмин, П. С. (2021). Интеллектуальные системы учета электроэнергии: эмпирический анализ факторов восприятия технологии. Стратегические решения и риск-менеджмент, 12(1), 8-23.
5. Becker, G. S., & Posner, R. A. (2009). Uncommon sense: economic insights, from marriage to terrorism. University of Chicago Press.
6. Karlibayeva, G. (2023). Ta'lim muassasalarini byudjetdan moliyalashtirish mablag'larining tarkibi va manbalari. Iqtisodiyot va ta'lim, 24(1), 371-376.
7. O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasi. 2019-yil 8-oktabr, PF-5847-son. <https://lex.uz/ru/docs/-4545884>
8. Byudjetnoma 2024-2026. https://api.mf.uz/media/document_files/budjetnoma_2024-2026_u7oVHCu.pdf

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.